

УДК 378.47

В.В. Васильків, докт. техн. наук, С.В. Свідзінський, С.Т. Прців

Тернопільський національний технічний університет імені Івана Пулюя, Україна

МАТЕМАТИЧНИЙ ОПИС ГВИНТОВОЇ СПІРАЛІ ДЛЯ ПОДРІБНЕННЯ ПІНОПОЛІСТИРОЛУ

V.V. Vasyukiv, Dr., S.V. Svidzinsky, S.T. Protsiv

MATHEMATICAL DESCRIPTION OF A HELICAL FLIGHT FOR SHREDDING THE POLYSTYRENE FOAM

Одним із сучасних ефективних способів зменшення об'єму відходів пінополістиролу (спінений полістирол) є їх використання як вторинної сировини у виробництві теплоізоляційного полістиролбетону. Такий композитний матеріал має значні перспективи застосування в якості облицювальної зовнішньої штукатурки для утеплення будинків. Він характеризується низькою теплопровідністю та високою паропроникністю. Частка подрібненого пінополістиролу (пінопластової крихти (гранул)) у структурі полістиролбетону перевищує 50%. Іншими складниками такого бетону є портландцемент, алюмосилікатна мікросфера (зола), перліт, вермикуліт, гідрофобізуючі та пластифікуючі добавки, фіброволокно (поліпропіленова фібра), будівельний пісок.

Пінопластову крихту отримують з широкої гама виробів, до яких в першу чергу слід віднести пінополістирольну тару, відходи від розкрою сендвіч-панелей, декоративних і теплоізоляційних плит тощо.

Технологічний процес отримання пінопластової крихти (гранул) складається з операцій механічного очищення від бруду і домішок, промивання і сушіння (за необхідності), багатостадійного подрібнення в шнекових і барабанних подрібнювачах.

Як показали проведені дослідження, на продуктивність і якість подрібнення пінополістирольних відходів значний вплив має конструктивне виконання гвинтового робочого органу шнекового подрібнювача. Особливість суміщення технологічних операцій транспортування з одночасним подрібненням визначає перспективність використання такого транспортно-технологічного механізму з особливим фасонним профілем витка.

Основою для оптимізації процесу функціонування згаданого шнекового механізму і отримання розгортки витка його робочого органу є наявність методики математичного опису фасонної форми профілю гвинтової спіралі.

Узагальнений вираз, який дозволяє здійснювати математичний опис гвинтової спіралі з прямим витком і постійною його товщиною є таким [1]

$$\vec{r} = (r_0 + r_1)(\cos(\nu)\vec{i} + \sin(\nu)\vec{j}) + (T\nu / 2\pi - r_2)\vec{k}; \quad 0 \leq r_1 < r_1^{\max} - r_0; \quad -0,5H \leq r_2 < 0,5H,$$

де r_0 – радіус спіралі за внутрішньою крайкою витка; r_1, ν , – радіальний і кутовий параметри гвинтової лінії; H – товщина витка; T – крок витка, $r_1^{\max}$ – граничне значення радіального параметра, який визначає форму профілю зовнішньої крайки витка.

У запропонованому новому фасонному гвинтовому робочому органі проекція зовнішньої крайки витка на площину, яка перпендикулярна до його поздовжньої осі має форму кривої, яка належить до сімейства полярних роз Гвідо Гранді. Тому $r_1^{\max} = B_0 + B_1(2 - 0,5\sin(50\nu) + \cos(7\nu))$, де B_0, B_1 – параметри, які визначають значення граничних радіусів виступів і впадин за зовнішньою крайкою фасонного витка.

1. Технологічні основи формотворення різнопрофільних гвинтових заготовок / Б.М. Гевко, М.І. Пилипець, В.В. Васильків, Д.Л. Радик. – Тернопіль: вид-во ТДТУ ім. І. Пулюя, 2009. – 457 с. – ISBN 966-305-014-4.